

اهمیت ولایت

در روایتی امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: «اسلام روی پنج پایه نهاده شده: نماز و زکات و روزه و حج و ولایت. و به چیزی مانند ولایت فریاد زده نشد، مردم آن چهار را گرفتند و ولایت را رها کردند.» (کافی ج ۲ ص ۱۸)

امام در این روایت به پیکره اسلام اشاره می‌کند که در رأس آن ولایت قرار دارد و اهرم ولایت است که دیگر اهرم‌ها را برقا می‌کند. هر کس ولایت را قبول کرد اسلام را به طور کامل پذیرفت و با امر ولایت پیش می‌آید و طبق این روایت هر کس ولایت را پذیرفت باشد ارکان دیگر اسلام هم از او قبول نمی‌شود.

توطئه

بعد از واقعه غدیر خم و معرفی علیه السلام به عنوان امیر المؤمنین و جانشین پیامبر جریانی در جهت کنار زدن و حذف امر پیامبر در مورد سرپرستی امت بعد از خود در سقیفه شکل گرفت. مسئولیت اولیه این جریان انفصال امت از ولایت است که با شعار «ما حاکم دیکته شده نمی‌خواهیم» محقق شد. نظام اسلامی منهای ولایت همان نظام طاغوت است و جریان سقیفه وابستگی حکومت به خدا را قطع کرد.

تها حامی

آن کسی که مقابل این جریان ایستاد و خار چشم عوامل ولایت ستیز شد حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها است که در این راه تا شهادت پیش رفت. حرکتی که از سقیفه آغاز شد، تحت شعار «حاکم باید از سوی مردم باشد» شکلی مردمی به خود گرفت و حمایت افکار عمومی را جلب کرد و حادثه خانه اهل بیت در جلوی چشم مردمی بوقوع پیوست که همه از احترام پیامبر به این خانواده آگاه بودند. مردم مدینه در بیش از

۸۰ غزوه دوشادوش پیامبر اسلام جنگیدند و شهید دادند و همه شاهد غدیر و تاکیدات پیامبر بر حضرت علی علیه السلام در خلافت مسلمین بودند اما با یک جریان تبلیغاتی در مقابل کار انجام شده واقع شده و دست به بیعت با دیگری دادند.

راهکار مبارزاتی حضرت زهرا سلام الله علیها در مقابل با این تبلیغات؛ بصیرت دادن به مسلمانان، یادآوری گذشته و تشریح آنچه که گذشت، بود. مبارزه‌ای که به قیام عاشورا و هم اکنون به انقلاب اسلامی و در آخر هم به ظهور منجی می‌انجامد.

سه روش مبارزه

۱- گریه‌های بلند

در حقیقت حضرت زهرا سلام الله علیها با این کار برای مردم ایجاد انگیزه و سؤال می‌کرد که چرا دختر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم مدام در حال گریه و اشک ریختن است؟ این ایجاد سؤال خود موجب بیداری و یادآوری آن چیزی است که تحت تبلیغات سیاسی مغفول واقع شد.

وقتی بزرگان مدینه خدمت امیر المؤمنین علیه السلام رسیدند. و گفتند: يا ابالحسن! فاطمه شب و روز گریه می‌کند، هیچ‌کدام از ما شب در رختخواب به خواب نمی‌رویم، روزها به علت مشغله و طلب وسائل زندگی قرار و آرام نداریم، ما از تو تقاضا می‌کنیم که فاطمه شب یا روز گریه کند. حضرت امیر فرمود: مانعی ندارد. وقتی علی علیه السلام متوجه فاطمه اطهر شد دید آن بانوی معظمه از گریه ساکت نمی‌شود، و تسلیت گفتن برای او ثمری ندارد، هنگامی که چشم آن بانو به حضرت امیر افتاد لحظه‌ای ساکت شد. علی علیه السلام به وی فرمود: ای دختر پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم بزرگان

مدینه از من خواسته‌اند که از تو بخواهم: يا شب گریه کنی يا روز. فاطمه اطهر سلام الله علیها فرمود: «يا ابالحسن! من چندان مکثی در میان این مردم نخواهم کرد، به زودی من از میان این مردم می‌روم، يا علی به خدا قسم من شب و روز از گریه آرام نخواهم شد تا این که به پدرم ملحق شوم.» حضرت امیر فرمود: «باید، هر منظوری که داری انجام بده.»

علی علیه السلام بعد از این جریان اطاقی خارج از شهر مدینه برای حضرت زهرا اطهر ساخت که آن را بیت‌الاحزان می‌گفتند. موقعی که صبح می‌شد فاطمه اطهر حضرت حسن و حسین علیهمماالسلام را بر می‌داشت و متوجه بقیع و خارج از مدینه می‌شد ادر آن زمان قبرستان بقیع خارج از مدینه بودا و همچنان تا شب مشغول گریه بود. موقعی که شب فرا می‌رسید حضرت امیر می‌آمد و فاطمه اطهر سلام الله علیها را به منزل خویش باز می‌گردانید. (بحار الانوار ج ۴۳ ص ۱۷۷) (در امالی صدوق ص ۱۴۱ این‌گونه آمده: اما فاطمه دختر محمد (ص) بر رسول خدا (ص) گریست تا مردم مدینه از وی در آزار شدند و گفتند از فزونی گریه‌ات ما را آزار دادی و سر مقابر شهداء می‌رفت و تا می‌خواست می‌گریست).

در این روایت می‌بینیم که خود امیر المؤمنین در جهت دهی مبارزاتی حضرت زهرا سلام الله علیها همکاری کرده و اطاقکی در دروازه شهر برای ایشان ساختند. یک زن همراه دو بچه خود هر روز صبح آن‌جا رفته و این زن شروع به گریه می‌کند. دروازه هر شهری محل عبور و مرور تجار و بازرگانان، عابران و رهگذران، مسافران و افراد مختلف است که برای هر کدام سؤال پیش می‌آید چرا این زن در دروازه شهر گریه می‌کند؟ او کیست؟ این دو کودک کیستند؟ از حضرت سؤال می‌کردند و حضرت به خطبه می‌پرداخت و وقایع را بازگو می‌فرمود.

۲- خطابه‌های آتشین

حضرت با آینده‌نگری در جامعه اسلامی در خطابه‌های خود به تذکار مسلمانان می‌پردازد و علت دچار شدن بشریت با مشکلات فراوان را بیراهه‌روی امروز معرفی می‌کند.

خطبه‌های به یادگار مانده از ایشان سراسر پر است از تبیین احکام اسلامی و جایگاه ولایت و توبیخ انصار و مهاجر برای عدم یاری ولی امر که مشهورترین آن خطبه فدکیه است.

به عنوان نمونه: به هنگام شدت یافتن بیماری حضرت فاطمه علیه‌السلام گروهی از زنان مهاجر و انصار به عیادتش رفته و بر آن حضرت سلام کرده و گفتند: «ای دختر رسول خدا! وضع بیماریت چگونه است و با آن چه می‌کنی؟» آن حضرت ستایش خداوند سبحان کرده بر پدرش درود فرستاد، و در قسمتی از سخننش فرمود: «اما به جان خود سوگند که نطفه این (فتنه) بسته شده است. او شتر این فتنه آبستن شده، به همین زودی خواهد زایید!» انتظار کشید تا این فساد در پیکر اجتماع اسلامی منتشر شود. از پستان شتر پس از این خون و زهری که زود هلاک کننده است، بدوشید. در این جاست که پویندگان راه باطل زیان بینند و مسلمانانی که در پی خواهند آمد، در می‌یابند که احوال مسلمانان صدر اسلام چگونه بوده است. قلبتان با فتنه‌ها آرام خواهد گرفت. بشار تنتان باد به شمشیرهای کشیده و برآ، و حمله جائز و متاجسر ستمکار، و درهم شدن امور همگان و خودرأیی ستمگران! غنایم و حقوق شما را اندک خواهند داد. و جمع شما را با شمشیرهایشان دور خواهند کرد. و شما جز میوه حضرت بوداشت نخواهید نمود. کارتان به کجا خواهد انجامید؟» (الاحتجاج، ج ۱ ص ۱۰۹؛ بحار الانوار ج ۴۳ ص ۱۶۰)

۳- دفن شبانه

حضرت برای این که این مبارزه تا رسیدن حق به جایگاهش ادامه پیدا کند در وصیت خود از امیر المؤمنین علیه السلام درخواست مخفی بودن قبر خود را کرد.

امیر المؤمنین، اسماء را دید که بالای سر زهرا نشسته گریه می‌کند و می‌گوید: «یتیمان حضرت محمد چه کنند، بعد از فوت جدّ شما دل ما به فاطمه خوش بودا بعد از فاطمه به چه کسی دل خوش کنیم!» آنگاه حضرت علی بن ابی طالب علیه‌السلام صورت مبارک فاطمه زهرا را باز کرد رقه‌ای نزد سر آن بانوی معظمه یافت که در آن نوشته بود:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، أَيْنَ وَصِيَّتِيْ أَسْتَ كَه فاطمه دختر پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسَلَّمَ کرده است: فاطمه شهادت می‌دهد که خدایی جز خدای یگانه وجود ندارد، حضرت محمد بنده و پیامبر خدا می‌باشد. بهشت بر حق و دوزخ بر حق است، قیامت خواهد آمد و شکی در آن نخواهد بود، خداوند تمام افرادی را که در قبرها مدفونند بر خواهد انگیخت. يا علی! من فاطمه دختر حضرت محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسَلَّمَ می‌باشم. خدا مراد دنیا و آخرت برای تو تزویج نمود. يا علی! تو از دیگران برای (غسل و کفن) من مقدم هستی، مرا حنوط کن غسل بده، شبانه مرا دفن کن، شبانه بر بدنم نماز بگزار، شبانه به خاکم سپار، احدی را از فوت من آگاه منمای، من تو را به خداوند می‌سپارم و فرزندانم به و فرزندانم به درود تا روز قیامت!

منابع: بحار الأنوار - امالى الصدقوق - أمالى المفيد -
الاحتجاج على أهل اللجاج - فضائل الخمسة من الصحاح الستة -
زهراء مولود وحى نوشته احمد علم الهدى و ...

مسار زهادی

حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها

ما اخراجات

برای دفاع از ولایت

بسمه تعالیٰ